

No.

CABINET

Cofnodion cyfarfod o bell a gynhaliwyd ar 6 Gorffennaf, 2023..

Mae'r Agenda ar gael [yma](#).

Mae recordiad y cyfarfod ar gael [yma](#).

Yn Bresennol: Y Cynghorydd L. Burnett (Cadeirydd); Cynghorwyr R.M. Birch, B.E. Brooks, G. John, S. Sivagnanam, E. Williams a M.R. Wilson.

Hefyd yn bresennol: Cynghorydd C.P. Franks, E. Goodjohn, H.C. Hamilton and Dr. I.J Johnson.

C36 CYHOEDDIAD -

Croesawodd yr Arweinydd bob plaid i gyfarfod y Cabinet gan atgoffa pawb oedd yn bresennol bod y cyfarfod yn cael ei ffrydio'n fyw yn ogystal â'i gofnodi trwy'r rhyngwrdd a chaiff y recordiad hwn ei archifo ar gyfer gwyllo yn y dyfodol.

Gofynnodd i'r holl gyfranogwyr 'fudo' eu hunain pan nad oeddent yn siarad er mwyn osgoi unrhyw sŵn cefndir pan oedd cyfranogwyr eraill yn siarad, a dywedodd, pe bai cyfranogwyr yn dymuno siarad, y dylent godi eu llaw (i gael eu gweld ar y sgrîn) neu ddefnyddio'r swyddogaeth 'codi llaw'.

Gofynnwyd i'r Aelodau sicrhau bod pob trafodaeth ar lafar ac nid trwy'r swyddogaeth 'sgwrsio' er mwyn y recordiad. Gellid defnyddio'r swyddogaeth 'sgwrsio' i dynnu sylw at unrhyw faterion technegol a/neu i gael sylw'r Cadeirydd neu Swyddog y Gwasanaethau Democraidd.

Rhoddodd yr Arweinydd wybod i'r Cabinet am lwyddiant y Cyngor yng Ngwobrau Cyn-filwyr Cymru a gynhaliwyd ar y noson flaenorol lle enillodd yr Awdurdod wobwr efydd yn y categori Cyflogwr y Flwyddyn. Rhoddwyd llongyfarchiadau pellach i'r gyn-filwyr o'r Barri, John Edwards a Jeff Rees, a gyrhaeddodd rownd derfynol gwobr Gwirfoddolwr y Flwyddyn, gyda John yn derbyn gwobr efydd yn y categori hwnnw.

C37 COFNODION –

PENDERFYNWYD – CYMERADWYO cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 22 Mehefin, 2023 fel cofnod cywir.

C38 DATGANIADAU BUDDIANT –

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiadau buddiant.

C39 ADRODDIAD ARCHWILIO MEWNOL BLYNYDDOL 2022/23 (CYF) –

Cyflwynwyd y cyfeirnod gan y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio o 12 Mehefin, 2023.

Dywedodd yr Arweinydd y bu trafodaethau diddorol a manwl yng nghyfarfod y Pwyllgor gan gynnwys cyfeiriad teithio, archwiliadau dilynol, gyda'r brif ddadl ynghylch y farn dim sicrwydd mewn perthynas ag Ysgol Stanwell.

Dywedodd y Cynghorydd Birch fod y tîm Archwilio wedi mynd i Ysgol Stanwell ym mis Mawrth i asesu'r cyfrifon gan nad oedd yr Ysgol wedi gallu cyflawni ei rhwymedigaethau ariannol. Arweiniodd hynny at yr adroddiad dim sicrwydd a oedd yn golygu bod angen gweithredu ar unwaith i reoli bylchau, gwendidau neu ddiffyg cydymffurfio sylfaenol yn effeithiol; nododd fod y system lywodraethu a rheoli risg yn annigonol i reoli risgiau'n effeithiol. Roedd rhai o'r materion allweddol a nodwyd yn cynnwys:

- Ni lynwyd at reolau ariannol na gweithdrefn gontractau'r Awdurdod Lleol gan yr Ysgol, a oedd yn torri'r Cynllun Cyllid Teg; gyda'r Ysgol yn credu bod y ffaith ei bod yn Ysgol Sylfaen yn ei gosod y tu allan i reoliadau o'r fath, a oedd yn anghywir.
- Nid oedd cytundeb ffurfiol ar waith gyda'r contractwr mewn perthynas â phrosiect cyfalaf a oedd wedi arwain at orwariant sylweddol nad oedd wedi'i nodi ac nad oedd wedi'i adrodd i'r Corff Llywodraethol cyn yr adolygiad.
- Roedd grantiau wedi'u cynnwys yn y gyllideb na chadarnhawyd eu bod i fod i gael eu derbyn.
- Ni nodwyd unrhyw dystiolaeth o fesurau gweithredol yn cael eu cymryd cyn gynted ag y nodwyd y gorwariant ac nid oedd penderfyniadau allweddol a wnaed yn eglur o fewn cofnodion y Corff Llywodraethol.

Fel Ysgol Sylfaen roedd Stanwell wedi bod yn gyfrifol am ei chyfrifon ei hun ers 30 mlynedd. Pryder yr Awdurdod oedd bod angen i wariant arian cyhoeddus fod yn gwbl atebol, ac roedd yn siomedig bod penderfyniadau ariannol mawr yn cael eu gwneud heb gyfeirio'n briodol at Fwrdd y Llywodraethwyr, o ran gwneud y penderfyniadau a'u hadrodd wedyn. Mae Tîm Cyllid yr Awdurdod bellach yn goruchwyllo'r cyfrifon ac mae cynlluniau wedi'u rhoi ar waith i fynd i'r afael â'r diffyg.

Dywedodd y Cynghorydd Birch ei bod yn falch o adrodd na fu unrhyw effaith ar addysg y plant yn yr Ysgol ac y byddai'r Awdurdod yn sicrhau bod pob agwedd o'r Ysgol yn foddhaol ac y gallai staff, myfyrwyr a rhieni fod yn hyderus ym mhob agwedd ar brofiad yr Ysgol. Roedd yr adroddiad gan Archwilio Mewnol yn nodi cyfres o argymhellion manwl ar gyfer camau gweithredu a amlinellwyd yn yr adroddiad. Roedd y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio yn mynd i dderbyn diweddariadau rheolaidd a'u cyfeirio at y Cabinet fel rhan o'r cymorth yr oedd Cyngor Bro Morgannwg yn ei gynnig i Ysgol Stanwell.

No.

Byddai'r broses ymgynghori ynghylch dychweliad yr Ysgol i lywodraethiant Awdurdod Lleol yn dechrau ar 11 Medi.

Diolchodd yr Arweinydd a'r Cabinet i'r tîm Cyllid a oedd wedi gweithredu mor gyflym a phendant ar y mater a rhoesant ymrwymiad yr Awdurdod i gefnogi rhieni a phlant yr Ysgol i sicrhau bod yr Ysgol honno'n gynaliadwy yn ariannol ac na fyddai plant yr Ysgol honno'n dioddef unrhyw niwed wrth symud ymlaen.

Wedi ystyried y cyfeiriad,

PENDERFYNWYD -

(1) BOD sylwadau'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio ar 12 Mehefin 2023 yn cael eu nodi.

(2) BOD yr Awdurdod wedi ymrwmo i ddarparu cefnogaeth i rieni a phlant Ysgol Stanwell i sicrhau bod yr Ysgol honno'n gynaliadwy yn ariannol ac na fyddai plant yr Ysgol yn dioddef unrhyw niwed wrth symud ymlaen.

Y rhesymau dros y penderfyniadau

(1-2) Wedi ystyried cynnwys y cyfeiriad a'r trafodaethau yn y cyfarfod.

C40 COFNODION ARFORDIR TREFTADAETH MORGANNWG –

Cyflwynwyd cofnodion cyfarfod Grŵp Cynghori Arfordir Treftadaeth Morgannwg a gynhaliwyd ar 14 Ebrill 2023 fel y'u nodwyd yn yr agenda.

Roedd y drafodaeth yn y cyfarfod yn cynnwys ymweliadau ysgolion, gwaith cynefin a chynnal a chadw tir y ddôl, mynediad gwael i'r rhyngwrdd ar gyfer taliadau meysydd parcio, y diwydiant twristiaeth presennol ledled Bro Morgannwg ac y byddai'r Arfordir Treftadaeth yn dathlu ei 50fed pen-blwydd yn 2025.

PENDERFYNWYD – Nodi cofnodion cyfarfod Pwyllgor Ymgynghorol Arfordir Treftadaeth Morgannwg a gynhaliwyd ar 14 Ebrill 2023.

Y rheswm dros y penderfyniad

Wrth nodi'r cofnodion.

C41 FFORWM MYNEDIAD LLEOL BRO MORGANNWG –

Cyflwynwyd cofnodion Fforwm Mynediad Lleol Bro Morgannwg a gynhaliwyd ar 26 Ebrill, 2023 fel y'u cynhwyswyd yn yr agenda.

Roedd y drafodaeth yn y cyfarfod yn cynnwys datblygu ffermydd solar ym Mro Morgannwg, effeithiau ar hawliau tramwy a chynnydd o ran a hygyrchedd a'i wella, lle roedd llwybrau troed wedi'u hadnewyddu a chamfeydd a gatiâu mochyn

No.

wedi'u gosod ar gyfer lefelau uwch o hygyrchedd.

PENDERFYNWYD – BOD cofnodion cyfarfod Fforwm Mynediad Lleol Bro Morgannwg a gynhaliwyd ar 26 Ebrill, 2023, yn cael eu nodi.

Y rheswm dros y penderfyniad

Wrth nodi'r cofnodion.

C42 RHAGLENNI GWAITH CHWARTEROL Y CABINET – EBRILL I MEHEFIN 2023 A GORFFENNAF I MEDI 2023 (AG/BA) (CRAFFU – GYD) -

Cyflwynodd yr Arweinydd yr adroddiad, a'i ddiben oedd cynnwys, ymgysylltu ac ymgynghori ag Aelodau ynglŷn â'r cynnydd hyd yma mewn perthynas â Rhaglenni Gwaith Chwarterol y Cabinet am y cyfnod rhwng Ebrill a Mehefin 2023 a chadarnhau'r Rhaglen Waith Chwarterol ar gyfer Gorffennaf i Fedi 2023.

Roedd hwn yn fater i'r Weithrediaeth benderfynu arno.

Ar ôl i'r Cabinet ystyried yr adroddiad a'r holl faterion a'r goblygiadau ynddo,

PENDERFYNWYD -

(1) CYTUNO ar y diweddariadau i Raglen Waith Chwarterol y Cabinet ar gyfer y cyfnod Ebrill i Fehefin 2023 ynghlwm yn Atodiad 1.

(2) CYMERADWYO Rhaglen Waith Chwarterol y Cabinet Gorffennaf i Fedi 2023 sydd yn Atodiad 2.

Y rhesymau dros y penderfyniadau

(2) Monitro cynnydd.

(2) Cymeradwyo'r Rhaglen Waith ar gyfer y cyfnod mis Gorffennaf i fis Medi 2023.

C43 CAU CYFRIFON 2022/23 (AG/BA) (CRAFFU – PERFFORMIAD AC ADNODDAU CORFFORAETHOL) -

Cyflwynodd yr Arweinydd yr adroddiad, a'i ddiben oedd rhoi gwybod i'r Cabinet am sefyllfa ariannol dros dro'r Cyngor ar gyfer blwyddyn ariannol 2022/23.

Bu chwyddiant sylweddol a galw mawr yn ystod y flwyddyn am y Gwasanaethau Plant gan gynnwys costau cyfreithiol ar gyfer achosion cymhleth a chostau lleoli, cyflenwi gyrwyr cerbydau nwyddau trwm, costau tanwydd a chludiant ysgol yn codi, pwysau tâl ychwanegol a chostau ynni cynyddol. Gwnaed taliadau ychwanegol mewn Gofal Cymdeithasol i ddarparwyr gofal cymdeithasol i gynorthwyo comisiynu a recriwtio a chadw darparwyr.

No.

Gwnaed rhywfaint o ddarpariaeth ar gyfer incwm ychwanegol o'r Dreth Gyngor o £1.5m yn gynharach yn y flwyddyn na chafodd ei adennill yn llawn gan fod ôl-ddyledion wedi cynyddu ond llwyddwyd i'w wrthbwysu gyda thanwariant mewn manau eraill. Roedd costau tâl ychwanegol wedi'u gwrthbwysu gan swyddi gwag mewn cyllidebau gwasanaethau, ond roedd yn bwysig bod yn ymwybodol bod swyddi gwag yn rhoi pwysau ychwanegol ar staff presennol.

Cyfeiriodd yr Arweinydd at wall teipograffyddol ym mharagraff 10.5 o'r adroddiad a gyfeiriodd at Ddatganiad Cyfrifon 2020/21, a ddylai fod wedi cyfeirio at gyfrifon 2022/23, ac fe'i nodwyd.

Roedd hwn yn fater i'r Weithrediaeth benderfynu arno.

Ar ôl i'r Cabinet ystyried yr adroddiad a'r holl faterion a'r goblygiadau ynddo,

PENDERFYNWYD -

- (1) CYMERADWYO'R adroddiad a'r mesurau ariannol a gymerwyd ac a gynigiwyd.
- (2) CYMERADWYO dyraniad gwarged cyffredinol y Cyngor fel y nodir isod.
  - TROSGLWYDDO £200k i Gronfa Wrth Gefn Pwysau a Gwelliannau Addysg i ddarparu cymorth ychwanegol i ysgolion mewn mesurau arbennig.
  - Mae £850k i Gronfa Wrth Gefn Pwysau a Gwelliannau Addysg yn cefnogi cymorth ADY mewn ysgolion prif ffrwd.
  - £20k i Gronfa Wrth Gefn Gwasanaethau Cymdogaeth ar gyfer gwaith atgyweirio ar gyfleusterau chwaraeon untro
  - £350k i Gronfa Wrth Gefn Gwasanaethau Cymdogaeth ar gyfer cynlluniau asffalt micro i fynd i'r afael â chyflwr ffyrdd o fewn ardal y Cyngor.
  - £150k i Gronfa wrth Gefn Gwasanaethau Cymdogaeth i gefnogi'r gwaith o ddarparu gwaith iechyd a diogelwch mewn canolfannau hamdden.
  - £200k i Gronfa Wrth Gefn Ail-lunio Risg a Buddsoddi i ddarparu cymorth ychwanegol i Blant a Phobl Ifanc dros gyfnod yr haf.
  - £120k i Gronfa Wrth Gefn Gwasanaethau Cymdogaeth i gefnogi gweithredu Cynllun A48 i wella Diogelwch ar y Ffyrdd.
- (3) Cyfeirio'r adroddiad at y Pwyllgor Craffu Perfformiad Corfforaethol ac Adnoddau.

Y rhesymau dros y penderfyniadau

- (1) Cymeradwyo'r adroddiad a'r mesurau ariannol a gymerwyd ac a gynigiwyd.
- (2) Cymeradwyo dyraniad gwarged 2022/23 i gefnogi'r gwaith o gyflawni cynlluniau sy'n cefnogi blaenoriaethau allweddol a nodwyd gan y Cyngor.

No.

(3) Galluogi'r Pwyllgor Craffu sy'n gyfrifol am gyllid i adolygu sefyllfa diwedd y flwyddyn.

C44 CAU CYFRIFON CYFALAF 2022/23 (AG/BA) (CRAFFU – I GYD) -

Cyflwynodd yr Arweinydd yr adroddiad, a'i ddiben oedd rhoi gwybod i'r Cabinet am sefyllfa ariannol dros dro Rhaglen Gyfalaf y Cyngor ar gyfer blwyddyn ariannol 2022/23.

Roedd cyflawni 98% o'r rhaglen cyn diwedd y flwyddyn ariannol wedi bod yn rhagorol ac oherwydd yr ymrwymiad a'r gwaith caled ar draws pob cyfarwyddiaeth. Dywedodd yr Arweinydd ei bod yn bwysig cydnabod y gwaith a wnaed i gyflawni'r rhaglen gyfalaf, nid yn unig effaith y rhaglen adeiladu ysgolion barhaus ond gyda gwaith yn mynd rhagddo i gynnal, adnewyddu a diweddarau eiddo presennol y Cyngor.

Cytunodd y Cynghorydd Wilson â sylwadau'r Arweinydd am y timau a oedd wedi gweithio mor galed i gyflawni'r rhaglen gyfalaf, yn aml o dan amgylchiadau anodd. Cyfeiriodd at gyflwyno'r Cyfleuster Adfer Adnoddau yn llwyddiannus a'i bod yn bleser ei weld yn cael ei ddarparu ac yn gweithio.

Dywedodd y Cynghorydd John fod y datblygiad yn Hayes Road oedd yn cynnwys 19 o dai dwy ystafell wely i bedwar person a 4 tŷ tair ystafell wely i bum person yn newyddion da dros ben gyda chynlluniau pellach ar y gweill fyddai'n gwneud gwahaniaeth i bobl ar draws y Fro.

Cyfeiriodd yr Arweinydd hefyd at osod mesuryddion dŵr awtomatig oedd yn rhoi rhybudd rhag blaen am ollyngiadau dŵr ar yr ystâd ac a oedd yn arbed dŵr ac arian. Nododd paragraff 2.12 o'r adroddiad y cynnydd a wnaed o fewn Rhaglen Band B ar gyfer chwech o ysgolion y Fro gyda mwy i ddod yn y Bont-faen, Sain Nicolas, Ysgol y Deri 2, Iolo Morgannwg a Sant Richard Gwyn o fis Medi ymlaen.

Roedd hwn yn fater i'r Weithrediaeth benderfynu arno.

Ar ôl i'r Cabinet ystyried yr adroddiad a'r holl faterion a'r goblygiadau ynddo,

PENDERFYNWYD -

(1) NODI sefyllfa gyfalaf diwedd y flwyddyn ar gyfer blwyddyn ariannol 2022/23.

(2) NODI'R cyllidebau cynllun ychwanegol fel y nodir yn Atodiad 1 i'r adroddiad.

(3) NODI sefyllfa gryno'r newidiadau yn y Rhaglen Gyfalaf gan y Gyfarwyddiaeth o'u cymeradwyo yn y Cyngor ar 7 Mawrth, 2022 i 31 Mawrth, 2023 fel y nodir yn Atodiad 2 i'r adroddiad.

No.

(4) NODI'R Pŵer Argyfwng a gymeradwywyd mewn perthynas â'r llythriad fel y nodir yn Atodiad 3 i'r adroddiad.

(5) Cyfeirio'r adroddiad at y Pwyllgor Craffu Perfformiad Corfforaethol ac Adnoddau.

Y rhesymau dros y penderfyniadau

(1) I hysbysu'r Cabinet am sefyllfa gyfalaf diwedd y flwyddyn ar gyfer blwyddyn ariannol 2022/23.

(2) Rhoi gwybod i'r Cabinet am y cynlluniau ychwanegol a ychwanegwyd at y rhaglen a gymeradwywyd ar gyfer 2022/23.

(3) Rhoi gwybod i'r Cabinet am y newidiadau i'r Rhaglen Gyfalaf Gymeradwy a osodwyd ar 7 Mawrth, 2022.

(4) Cyngori'r Cabinet am y llythriad cymeradwy yn y Pwerau Brys yn Rhaglen Gyfalaf 2022/23.

(5) Galluogi'r Pwyllgor Craffu sy'n gyfrifol am gyllid i adolygu sefyllfa diwedd y flwyddyn.

**C45 ADRODDIAD BLYNYDDOL RHEOLI'R TRYSORLYS 2022/23 (AG/BA)
(CRAFFU – PERFFORMIAD AC ADNODDAU CORFFORAETHOL) -**

Cyflwynodd yr Arweinydd yr adroddiad, a'i ddiben oedd cyflwyno'r adroddiad adolygu blynyddol ar Reoli'r Trysorlys 2022/23.

Roedd hwn yn fater i'r Weithrediaeth benderfynu arno.

Ar ôl i'r Cabinet ystyried yr adroddiad a'r holl faterion a'r goblygiadau ynddo,

PENDERFYNWYD – B O D yr adroddiad blynyddol ar Reoli'r Trysorlys 2022/23 yn cael ei gyfeirio at y Pwyllgor Craffu Adnoddau Perfformiad Corfforaethol cyn cael ei gyfeirio at y Cyngor Llawn i'w gymeradwyo.

Y rheswm dros y penderfyniad

Derbyn a chyfeirio'r adroddiad at y Cyngor.

**C46 CYFARWYDDIAETH ADNODDAU CORFFORAETHOL – GALLU A
FFYRDD O WEITHIO (AG/BA) (CRAFFU – PERFFORMIAD AC ADNODDAU
CORFFORAETHOL) -**

Cyflwynodd yr Arweinydd yr adroddiad, a'i ddiben oedd rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf am gynigion i wneud newidiadau o fewn y gyfarwyddiaeth Adnoddau

No.

Corfforaethol yn dilyn ailstrwythuro'r Tîm Arweinyddiaeth Strategol yn 2022 ac adlewyrchu ffyrdd o weithio yn y dyfodol i gefnogi'r Cyngor.

Amlygodd paragraff 2.5 yr adroddiad fod yr Awdurdod wedi bod yn gweithredu heb Bennaeth Polisi a Thrawsnewid Busnes na Rheolwr Gweithredol Perfformiad a Pholisi a oedd wedi rhoi pwysau ar staff eraill ac nad oedd yn sefyllfa gynaliadwy. Roedd paragraff 2.8 o'r adroddiad yn cynnig ad-drefnu'r gyfarwyddiaeth o amgylch pedwar maes gwasanaeth allweddol AD a Datblygu Sefydliadol, Gwasanaethau Cyfreithiol a Democraidd, Cyllid a Digidol ac nid oedd ganddo unrhyw oblygiadau ariannol i'r Awdurdod.

Pwysleisiodd y Cyngorydd Sivagnanam bwysigrwydd strategaethau cyfranogiad ac ymgysylltu a chydardoldeb y Fro ac nad oedd goblygiadau cost i'r Awdurdod.

Roedd hwn yn fater i'r Weithrediaeth benderfynu arno.

Ar ôl i'r Cabinet ystyried yr adroddiad a'r holl faterion a'r goblygiadau ynddo,

PENDERFYNWYD -

- (1) NODI cynnwys yr adroddiad.
- (2) CYMERADWY O'r cynigion a gynhwysir yn yr adroddiad.

Y rhesymau dros y penderfyniadau

- (1) Diweddarau'r Cabinet ar y cynigion i wneud newidiadau o fewn y gyfarwyddiaeth Adnoddau Corfforaethol.
- (2) Galluogi creu capasiti strategol ychwanegol i ddatblygu uchelgeisiau digidol y Cyngor a chefnogi'r Cyngor i gyflawni ei flaenoriaethau strategol.

C47 STRATEGAETH DDIGIDOL DDRAFFT (AG/BA) (CRAFFU – PERFFORMIAD AC ADNODDAU CORFFORAETHOL) –

Cyflwynodd yr Arweinydd yr adroddiad, a'i ddiben oedd rhoi trosolwg i'r Cabinet o'r gwaith a wnaed i ddatblygu Strategaeth Ddigidol ddrafft newydd a cheisio cymeradwyaeth i ymgynghori ar yr un peth cyn ei fabwysiadu.

Roedd arloesi digidol yn sylweddol wahanol i'r hyn oedd e cyn y pandemig wrth i lawer o ddefnyddwyr gwasanaeth ddod yn llawer mwy cyfarwydd â chael mynediad at wasanaethau ar-lein. Byddai'r Strategaeth yn mynd i'r afael â sut y gellid defnyddio technoleg ddigidol i ddod yn fwy effeithiol, yn fwy actif, yn fwy hygyrch, yn fwy cynhwysol, ac yn cael ei yrru fwy gan ddata. Roedd yna ofn y byddai rhai pobl yn cael eu gadael allan oherwydd newidiadau o'r fath, ond byddai trigolion yn dal i gael eu chefnogi gan wasanaethau wyneb yn wyneb a dros y ffôn.

Dywedodd y Cyngorydd Sivagnanam ei bod yn bwysig cydnabod bod gwasanaethau cymorth digidol ac wyneb yn wyneb ar gael, a bod y galw am

No.

wasanaethau digidol wedi cynyddu, e.e. gwnaeth 95% o drigolion Bro Morgannwg gwblhau'r arolwg cyfrifiad yn ddigidol. Gellid defnyddio data a gasglwyd i ddarparu gwell gwasanaethau i breswylwyr.

Roedd hwn yn fater i'r Weithrediaeth benderfynu arno.

Ar ôl i'r Cabinet ystyried yr adroddiad a'r holl faterion a'r goblygiadau ynddo,

PENDERFYNWYD -

- (1) NODI cynnwys yr adroddiad.
- (2) CYMERADWYO'R Strategaeth Ddigidol ddrafft a'r cynigion a gynhwyswyd yn yr adroddiad fel sail ar gyfer ymgynghoriad ehangach.
- (2) Cyfeirio'r adroddiad ac atodiad A i'r Pwyllgor Craffu Perfformiad Corfforaethol ac Adnoddau fel rhan o'r broses ymgynghori.
- (4) Bod y Cabinet yn derbyn adroddiad pellach ar ddod â'r broses ymgynghori i ben er mwyn ystyried mabwysiadu Strategaeth Ddigidol derfynol.

Y rhesymau dros y penderfyniadau

- (1) Diweddarar'r Cabinet ar y dull gweithredu a gymerwyd tuag at ddatblygu'r Strategaeth Ddigidol ddrafft.
- (2) Galluogi ymgynghoriad ar y Strategaeth Ddigidol ddrafft.
- (3) Galluogi'r Pwyllgor Craffu Perfformiad ac Adnoddau Corfforaethol i gymryd rhan yn y broses ymgynghori.
- (4) Galluogi'r Cabinet i ystyried canlyniadau'r broses ymgynghori a newidiadau arfaethedig i'r Strategaeth Ddigidol ddrafft a sicrhau bod y Cyngor yn mabwysiadu Strategaeth Ddigidol i ddarparu'r fframwaith ar gyfer datblygu digidol yn y dyfodol.

C48 CRONFA GRANT CYMUNEDAU CRYF 2020-2025 (DA/LC) (CRAFFU – PERFFORMIAD AC ADNODDAU CORFFORAETHOL) -

Cyflwynodd y Dirprwy Arweinydd yr adroddiad, a'i ddiben oedd rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Cabinet am y Gronfa Grant Cymunedau Cryf 2023-24 ac i geisio cymeradwyaeth am ddyfarniad cyllid ar gyfer y pedwerydd cylch o geisiadau.

Pwysleisiodd y Cyngorydd Brooks y cymorth a'r gefnogaeth sydd ar gael i amrywiaeth o sefydliadau sy'n gwneud ceisiadau a rhoddodd engreiffiau o rai o'r gwahanol fathau o geisiadau a wnaed i'r Gronfa.

Ychwanegodd yr Arweinydd fod dod â chyllid at ei gilydd fel hyn wedi galluogi gwahanol sefydliadau o bob rhan o Fro Morgannwg i wneud cais am gymorth am amrywiaeth o wahanol resymau a'u bod wedi profi i fod yn hynod lwyddiannus.

No.

Roedd y tîm Cymunedau Creadigol wedi datblygu lefel uchel o arbenigedd wrth gynorthwyo sefydliadau i gasglu ynghyd geisiadau effeithiol ond hefyd eu cynorthwyo gyda monitro gwariant.

Roedd hwn yn fater i'r Weithrediaeth benderfynu arno.

Ar ôl i'r Cabinet ystyried yr adroddiad a'r holl faterion a'r goblygiadau ynddo,

PENDERFYNWYD -

- (1) BOD cyllid grant o hyd at 152,916.58 yn cael ei gymeradwyo a bod argymhellion y Panel Gwerthuso fel yr amlinellir yn Atodiad A yn cael eu cymeradwyo.
- (2) BOD cynnwys yr adroddiad ac Atodiadau B ac C yn cael eu nodi.

Y rhesymau dros y penderfyniadau

- (1) Galluogi Cyllid Grant Cymunedau Cryf i gael ei ddyfarnu i geisiadau fel yr amlinellir yn Atodiad A yr adroddiad, yn unol â Chyfansoddiad y Cyngor a chwmpas y cynllun.
- (2) Rhoi diweddariad i'r Cabinet ar y Gronfa Grant Cymunedau Cryf.

C49 ADRODDIAD MONITRO BLYNYDDOL SAFONAU IAITH CYMRU 2022-23 (ACG) (CRAFFU – PERFFORMIAD AC ADNODDAU CORFFORAETHOL) -

Cyflwynodd yr Aelod Cabinet yr adroddiad, a'i ddiben oedd ceisio cymeradwyaeth ar gyfer Adroddiad Monitro Cymreig Blynyddol y Cyngor a'r wybodaeth ddiweddaraf am y Strategaeth Hyrwyddo 5 mlynedd.

Rhestrodd y Cynghorydd Birch faterion sydd eisoes ar waith yn ddwyieithog gan gynnwys y wefan a oedd ar gael ac a ddiweddarwyd yn ddwyieithog ac a fyddai'n cynnwys tudalennau hanesyddol hefyd. Roedd y tudalennau staff yn galluogi staff i weld eu gwybodaeth am newyddion mewnol, polisïau, slipiau cyflog ac ati. Roedd y Prif Weithredwr yn postio neges wythnosol at staff yn ddwyieithog, y timau Cyfathrebu yn cynhyrchu deunydd yn ddwyieithog ac roedd y Ganolfan Gyswllt a'r Dderbynfya yn y Swyddfeydd Dinesig yn gallu cynnal busnes yn y Gymraeg neu'r Saesneg. Roedd recriwtio a chadw siaradwyr Cymraeg yn flaenoriaeth a chysiau Cymraeg ar bob lefel yn cael eu cynnig yn ystod amser gwaith ac heb unrhyw gost i staff, gyda dosbarthiadau'n cael eu cynnal o bell, gan gynnwys gydag aelodau'r gymuned. Roedd hyfforddiant ymwybyddiaeth o Gymru hefyd ar gael i Aelodau etholedig fel rhan o hyfforddiant cydraddoldeb.

Nododd yr Arweinydd fod Perchennog yr Adroddiad a restrwyd ar yr adroddiad yn anghywir. Roedd yn cael ei nodi fel yr Arweinydd Gweithredol a'r Aelod Cabinet dros Berfformiad ac Adnoddau yn hytrach na'r Aelod Cabinet dros Addysg, y Celfyddydau a'r Gymraeg.

No.

Roedd hwn yn fater i'r Weithrediaeth benderfynu arno.

Ar ôl i'r Cabinet ystyried yr adroddiad a'r holl faterion a'r goblygiadau ynddo,

PENDERFYNWYD -

(1) CYMERADWYO'r Adroddiad Monitro Cymreig Blynyddol ar gyfer 2022-23 (Atodiad 1) a'r Diweddariad ar Strategaeth Hyrwyddo'r Gymraeg (Atodiad 2) mewn egwyddor, yn amodol ar ystyriaeth gan y Pwyllgor Craffu (Dysgu a Diwylliant a Pherfformiad Corfforaethol ac Adnoddau).

(2) CYFEIRIO'Radroddiad a'r atodiadau at y Pwyllgorau Craffu Dysgu a Diwylliant a Pherfformiad Corfforaethol ac Adnoddau i'w hystyried ac os cânt eu cymeradwyo gan y Pwyllgorau, yna cyhoeddi'r adroddiad.

Y rhesymau dros y penderfyniadau

(1) Caniatáu i'r Cyngor gyflawni ei ddyletswydd adrodd i Gomisiynydd y Gymraeg fel rhan o Safonau'r Gymraeg.

(2) Galluogi'r Pwyllgorau Craffu Dysgu a Diwylliant a Pherfformiad Corfforaethol ac Adnoddau i ystyried yr adroddiad (a'r atodiadau) cyn ei gyhoeddi.

C50 POLISI TAMPRWYDD A LLWYDNI (WCA) (CRAFFU – CARTREFI A CHYMUNEDAU DIOGEL) -

Cyflwynodd yr Aelod Cabinet yr adroddiad, a'i ddiben oedd cymeradwyo'r Polisi Cyddwysiad Tamprwydd a Llwydni. Dywedodd y Cynghorydd Wilson fod trefniadau rheoli ar waith ar gyfer mynd i'r afael â materion anwedd a lleithder mewn eiddo preswyl, ond fe wnaeth y Polisi atgyfnerthu'r manylion yn ddogfen weithredol ar gyfer rhanddeiliaid, gan gynnwys preswylwyr, Swyddogion a'r cyhoedd yn gyffredinol, a allai fod yn bryderus neu â diddordeb mewn materion yn ymwneud â lleithder ac anwedd yn eu heiddo. Pwysleisiodd y gallai Swyddogion yn yr Adran Dai neu'r Adran Gwasanaethau Cymdogaeth helpu pobl os oedd problemau gyda lleithder a llwydni.

Roedd hwn yn fater i'r Weithrediaeth benderfynu arno.

Ar ôl i'r Cabinet ystyried yr adroddiad a'r holl faterion a'r goblygiadau ynddo,

PENDERFYNWYD – CYMERADWYO'R Polisi Lleithder a Llwydni yn Atodiad 1.

Y rheswm dros y penderfyniad

Galluogi'r arferion a nodir yn y polisi i gael eu mabwysiadu a'u hymarfer.

C51 GORCHYMYN RHEOLEIDDIO TRAFFIG ARFAETHEDIG AR GYFER EITHRIADAU I DERFYN CYFLYMDER DIOFYN 20MYA CYMRU A GWEITHREDU TERFYNAU CYFLYMDER ATEGOL (WCA) (CRAFFU – AMGYLCHEDD AC ADFYWIO) -

Cyflwynodd yr Aelod Cabinet yr adroddiad, a'i ddiben oedd diweddarau'r Cabinet ar broses y Gorchymyn Rheoli Traffig (GRhT) sy'n gysylltiedig ag eithriadau arfaethedig i Derfyn Cyflymder 20mya Cymru a'r terfynau cyflymder ategol arfaethedig.

Dywedodd y Cynghorydd Wilson bod ymarfer tebyg wedi digwydd yn Sbaen lle roedd gostyngiad sylweddol yn nifer y marwolaethau a damweiniau difrifol wedi digwydd oherwydd gostwng y terfyn cyflymder. Gobeithir hefyd y byddai'r gostyngiad cyflymder yn helpu i hyrwyddo symudedd cynaliadwy ac annog opsiynau teithio llesol ac felly yn y dyfodol o bosibl yn helpu i leihau nifer y teithiau mewn ceir preifat.

Anogodd y Cynghorydd John bobl i gymryd rhan yn yr ymgynghoriad i fynegi eu barn.

Dywedodd yr Arweinydd fod yr ymgynghoriad yn enghraifft o gamau gyrru data ac adleisiodd anogaeth y Cynghorydd John i bobl gymryd rhan yn yr ymgynghoriad i fynegi eu barn. Dywedodd y byddai gostwng terfynau cyflymder yn ei gwneud yn fwy diogel i gerddwyr a beicwyr, ger ysgolion ac na fyddai'n ychwanegu llawer o amser at deithiau cyfartalog o amgylch Bro Morgannwg.

Roedd hwn yn fater i'r Weithrediaeth benderfynu arno.

Ar ôl i'r Cabinet ystyried yr adroddiad a'r holl faterion a'r goblygiadau ynddo,

PENDERFYNWYD -

- (1) NODI'r ymgynghoriad cyhoeddus ar y Gorchymyn Rheoli Traffig arfaethedig (GRhT) sy'n gysylltiedig ag eithriadau i Derfyn Cyflymder 20mya Cymru a therfynau cyflymder ategol arfaethedig a ddechreuodd ar 22 Mehefin 2023.
- (2) BOD yr adroddiad yn cael ei gyfeirio at y Pwyllgor Craffu Amgylchedd ac Adfywio i gael ei ystyried.
- (3) RHOI adroddiad pellach i'r Cabinet ar y mater hwn i ystyried yr ymatebion a'r sylwadau a dderbyniwyd yn ystod y cyfnod ymgynghori cyhoeddus a gwneud penderfyniad terfynol ar weithredu'r GRhT arfaethedig.

Y rhesymau dros y penderfyniadau

- (1) Cynghori'r Cabinet am y GRhT arfaethedig a'r broses ymgynghori cyhoeddus.

No.

- (2) Sicrhau bod barn y Pwyllgor Craffu yn cael ei hystyried cyn i'r Cabinet wneud penderfyniad yn y dyfodol ar y GRhT arfaethedig.
- (3) Cadarnhau safbwynt y Cyngor mewn perthynas ag unrhyw wrthwynebiadau y gellir eu gwneud i'r Gorchymyn.

C52 CYTUNDEB MABWYSIADU CYDWEITHREDOL Y FRO, Y CYMOEDD A CHAERDYDD (GCI) (CRAFFU - BYW'N IACH A GOFAL CYMDEITHASOL) -

Cyflwynodd yr Aelod Cabinet yr adroddiad, a'i ddiben oedd cytuno i lunio Cytundeb Cydweithredol newydd, ac atodwyd copi ohono i'r adroddiad, rhwng Cyngor Bro Morgannwg, Cyngor Sir Dinas a Sir Caerdydd, Cyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf a Chyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful.

Roedd hwn yn fater i'r Weithrediaeth benderfynu arno.

Ar ôl i'r Cabinet ystyried yr adroddiad a'r holl faterion a'r goblygiadau ynddo,

PENDERFYNWYD -

- (1) LLUNIO Cytundeb Cydweithredol newydd rhwng Cyngor Bro Morgannwg, Cyngor Sir Dinas a Sir Caerdydd, Cyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf a Chyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful, i ddechrau ar 1 Mehefin 2023.
- (2) DIRPRWYO awdurdod i'r Swyddog Monitro/Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd i gytuno a gweithredu'r Cytundeb Cydweithredol ac amrywiadau i'r Cytundeb yn y dyfodol.

Y rhesymau dros y penderfyniadau

- (1) Darparu fframwaith llywodraethu a oedd yn sicrhau bod y Gydweithredfa'n parhau i weithredu a chyflawni ac yn amlinellu cyfrifoldebau partneriaid.
- (2) Dod â'r trefniadau Cydweithio yn unol ag arferion a gofynion cyfredol.